



Antiqvae Lectionis Tomus ...

In Qvo XVI. Antiqua Monvmenta Ad Historiam Mediae Aetatis Illvstrandam,
Nvnqvam Edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1601

De Reditu Imperatoris Et eius morte Lotharij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64144](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64144)

venit, ibiç; castrum quoddam, vbi præsidia Rogerij fuerant, artificiosè valde expugnauit, militesq; in eo repertos & præcipue Sarracenos patibulo suspendit. Post eieclto de Campania & Apulia Rogerio, Reginaldo vero viro forti ac nobili Ducatu Apuliæ commisso de reditu disponunt.

DE REDITV IMPERATORIS ET

eius morte Lotharij.

13.

Igitur de Italia per Tridentinam vallem redientes, Imperator morbo correptus in sylva, quæ est inter Oenum & Licum, sub vilissima casula, XIII, regni sui anno diem obiit. ac inde per Augustam & Orientalem Franciam in Saxoniam portatus in Monasterio Luther honorificè sepelitur. Dux ergo Heinricus gener eius in quibus finibus obierat, Regalia reseruauit, ut generali conuentu Principum, qui in proximo Pentecostes Moguncia condicetus fuerat, presentaret. Quidam autem ex Principibus timentes ne forrè in generali Curia Heinricus Dux, qui tunc præcipui & nominis & dignitatis in regno fuit, per potentiam prævaleret, circa mediam Quadragesimam consilio habito in oppido Rheni Confluentia conuentum celebrant, ibique Cunradum fratrem Friderici, de quo supra diximus, præsente Theodovico Episcopo Cardinali, Regem creant. Et Saxones & Dux Heinricus aliiq; qui electione non interfuerant, Regem non legitimè, sed per surreptionem eleatum calumniabantur. Quibus omnibus in proximo Pentecostes generalis Curia Babinberch indicitur. Quo Saxones omnes simul cum viduata Imperatrice Richinza venientes, vltro se Conrado Regi subdidere. Heinricus Dux Regalia seruans aberat, ad quæ reddenda in festo Apostolorum Petri & Pauli dies ei Ratisponæ, in breui post Augu-

Bb 3

Itæ

M. CAR. J.
S. J. J.
m, m,
S. V.
24

stæ describitur: Quo ex condicto, assumptis fidelibus & milite non modico, venit; ac super Licum ex opposito uitatis, Rege ciuitatem tenente, castra posuit. Intem cij autem ac mediatores ad hanc causam prænominati, triduum hue ac illuc sæpius transñeantes nihil profecerunt. Rex enim non aliter compositionem fieri voluit, nisi de quædam de his quæ à Lothario Imperatore suscepere, possederat, resignaret. Quod cum Dux renuisset, ac leius dubiæ sorti supponi elegisset, colloquium infectopæ negotio dissolutum est. Rex ergo metuens aliquid in machinari, dum peractacæna cubitum se ire simularet, ductis clam equitaturis cum paucis nulli de Principibus ledicens exiuit, ac militem suum reliquum in magno scrimine relinquens, Herbipolim peruenit. Ibi iudicio querendam Principum Dux proscriptus, Ducatusque abieatur. Dux ergo in subsequenti die post egressum Regis Augusta, suis prout poterat probe dispositis, non multis mitatus in Saxoniam properat. Et Rex Ducatum Saxonum Alberto-Marchioni consobrino eiusdem Ducis, Noricuero post in Bauarium veniens Leopaldo filio Leopoldi Marchionis fratri suo ex parte matris tradidit. Heinicus ergo Dux Saxoniam ingressus, cum casum & miseras fidelibus & amicis suis exponeret, ad rebellandum eos Imperatori & Alberto excitauit. Inde in breui eundem Alberum, auxilio eorum, nec non & suorum qui de Bauaria & Suevia eum infecuti sub specie peregrinationis, terram intrauerant, adeo humiliauit, ut castris eius dirutis, terris cum quaque vastatis ad Regem auxilijs gratia ire compellere.

Interea Leopaldus Marchio suscepto à Rege Noric Ducatu, omnibus pæne Baronibus ad Ducatum pertinetibus amore seu terrore ad se confluentibus, primo Ratisponam ditioni suæ subdit, post collecto milite superioris partes Bauariæ usq; ad Licum pertransiens, amissis aliquo

de suis festinanter reuertitur. Non multo post Heinricus Dux dum in Saxonia omnibus suis ritè dispositis, in Bauariam redire disposuisset, morbo corruptus diem extremum clausit, ac sic in Monasterio Luther iuxta socerū humatur. Quo mortuo Saxones amore filij sui paruuli, quem eis adhuc viuens commendauerat, Regi denuo rebellant. Leopaldus vero Ducatum Noricum ex hinc se potenter habete confidens, dum in obsidione castrī Valeia duorum fratrū qui in parte Ducis Heinrici steterant, incaute moraretur, Gvvelfo Ducis eiusdem frater collecto milite superueniens fortissime dimicando, cæsis ex vtraq; parte pluribus, multis captis, Leopaldum ignominiose fugere coegerit. Ipse vero Gvvelfo priuatum Ducatum iure hereditatis ad se spectare perclamans, dum Iustitiā apud Regem impetrare non posset, ad rebellionem se parat. Ob hoc Rex circa idem tempus castrū ei⁹ Vimspach obsedit. Quē Gvvelfe collecto milite in proxima hebdomada Natiuitatis Domini, dum incaute pugna aggredi tētat, amissis aliquot, multis captis, cū paucis fugitē prælio. Non multo post Leopaldus moritur, eiq; in Marchiā frater suus Heinricus de Austria successit. Cui Rex Saxonii ingressus, pacemq; cum Saxonib. faciens, viduam Heinrici Ducis in vxore dedit, eiq; Ducatum Noricū concessit. Quæ res maximæ discordiæ seminarū fuit. Gvvelfo enim, ut dictū est, eundē Ducatum impetens, extemplo armata manu sub oculis eiusdē Heinrici partes illas ingreditur, cunctisq; circūquaq; vastatis regreditur. Ob hocq; Heinric⁹ ille inflamatus, coadunato milite fines illorū, qui Gvvelfonis fautores erant, ingressus, munitiones illorum & villas destruxit. Qui dum Gvvelf restaurato milite occurrere patrat, audito, quod Rex superuenturus est, cessit. Porro Heinricus ille similiter cum Rege castrum Cathouvre scilicet Comitis Cunradi, quod ex parte Gvvelfonis erat, obsidionis clausit, vastatisque in circuitu yniuersis, adiutorio Regis

*fort. Calonne,
de quo supra.*

G. G. A. N.
S. J. J.
m. m. m.
S. I. V
24

Regis ad deditio[n]em co[er]git, ac igne succendit. Sicut o[ri]ent la prouincia in maximo bellorum discrimine laborat. Igitur Rogerius Rex Siciliæ audiens huiusmodi confitaciones in Gvelfum & Regē, timēs, ne fortè cessante gera Conradus Rex quandoque Italiam intraret, ac eaque à Lothario ab eo quoque perperus esset, Gvelfo aduersus eundem muneribus ille[ct]um incitat, singulis annis mille marcas se ad hoc daturum iuramento comit[at]. Item quoque Rex Vngariæ, eundem Conradum tuens, Gvelf ad se accersiuit, dataq[ue] pecunia non modo ac deinceps omni anno dandam pollicens ad rebellandum nihilominus instigat. Gvelfo itaque strenui, militis omnium exercens modo in Bauaria, modo in transalpinis tibus Sueviæ, modo circa Rhenum, modo tot tempes tes bellorum mouit, ut Regem potius ad defensionem quam ad externarum nationum inuasiones excitaret.

Circa has tempestates gens Francorum cum Regis Ludevico, gens quoque Teutonicorum cum Regis Conrado aliisque Principibus, Friderico Duce Suecœ postea Imperatore, Episcopis, Comitibus, seu aliis cunctis conditionis hominibus, pro querimonia transmarinæ Ecclesiæ Hierosolymitanum iter aggrediuntur. Quod & Gvelfum Ducem, licet nondum sedata gyvera, compulit.

Egressi itaque anno Dominicæ Incarnationis M. XLVII. per Vngariam & Græciā innumerablem exercitum ducunt: Qui totus p[ro]mō, exceptis Principibus aliis plus cautis, vel inedia vel aëris intemperantia, vel borum insolentia, vel Sarracenorum inuasione, infecto gocio, interierunt. In hoc ergo laborioso itinere Conradus

Rex commilitoni suo Gvelfoni, sic enim cum nominare solebat, s^epissimè in necessitate subueniebat. Ac de omnibus, quæ à Regio isto in Constantiopolitani Imperatoris sibi offerebantur, partē illi tradebat. Deniq; Hierosolymā venientes, cum aliis procinctum sub Rege Conrado contra Damasum mouerent, Gvelf in infirmitate captus ac in desperatione positus ad reuersionem se parat.

Transito igitur mari conualescens Siciliam attingit. Ibi Rogerius eum cum magno domus suæ tripudio suscipiens, ac honorificè dimittens iterum ad rebellandum Regi maximis muneribus ille^{ctum} incitat. Igitur reuersus in proxima hyeme circa Purificationem Sanctæ Mariæ collecto milite fines Regis inuadit, ac castrum eius Flochperch forti impugnatione sollicitans, dum in reuersione militem nimis incautè duceret, à militibus Regis circumuentus, ac aggressionibus initis, cum paucis aliis circumquaque diffusis, plus ex infortunio, quam ex instantia belli, nostri fugam atripiunt, plurimiisque captis nullo occiso ignominiosè revertuntur. Ac sic gyverra diu anxiè inter ipsum & Regē gitata, finita est.

Nam Fridericus, fratrellis Regis, sororius eiusdem Gvelfonis, medium se ad compositionem faciendam interposuit, captiuo s^q; Duci reddi ac Regem de cætero secundum penes illum esse, prouida deliberatione confirmauit. Rex ergo accepto consilio Gvelfoni aliquos redditus de fisco Regni cum villa Mardingen concessit ac sic confirmata pace ipse in breui post vita decedens Friderico fratrellis suo sedem Regni reliquit. Qui auunculo suo Gvelfoni Marchiam Tusciæ, Ducatum Spoleti, Principatum Sardiniae, Domum Comitissæ Machitildis in beneficio tradidit. Redditus tamen illos ad fiscum pertinentes, quorum iam mentionem habuimus, nihilominus recepit. Igitur dignitatibus

Cc

præ-

M. G. A.
S. J. J.
m. m.
S. IV
24

prænominatis suscepitis Italiam intrat, ac ciuitates, cal-
seu villas per totā Domū Machtildis pertransiens, nego-
terre ciuiliter pertractat. Ibi legati de omnib. ciuitatib. I.
scie, nec nō & ex omnib. ciuitatib. Spoleti ad cū venient
munera cōdigna offerētes subiectionē volūtariā promue-
Cum quib. nuncios suos ad omnes ciuitates dirigēs, ac
breui illo venturū promittēs, suis rite dispositis, reuer-

Cremoneñi.

Post cum Imperatore collecta multitudine terrā ingru-
tur, ac in obsidione Cremensi vſq; ad destructionē ciuitatib.
castrī iīmoratur. Deinde totā militiā suā in Tusciā mo-
maximū conuentum apud sanctum Genesium habuit.
Baronib. terre illius vīi. comitatus cū tot vexillis dedit,
terrisq; nihilominus de ciuitatib. seu castellis ad se confi-
tib. vnicuiq; quod suū erat tribuit; Simul & ipse sua, que-
gulę ciuitates ad se iniustē contraxerāt, recepit. Deniq;
uentu dissoluto Pisam in S. Sabbato cum maximo toru-
nitatis apparatu ingreditur, ac ibidem Pascha iocundissime
celebrans, egressus inde à Licensib. nō minori tripudi-
scipitur. Sicq; ab omnib. ciuitatib. ad quas declinauerat,
norificè suscepitus atq; habitus negotia terre potenter
tractās, suosq; vbiq; in castellis seu villis ad fiscū pertinē-
relinquens, vſq; Ducatum Spoleti procinctū mouet. Is
militer omnib. benē dispositis, filio suo Gvvelfoniterā
ac totā Italiā ad se spectantē comisit, ac de suis strenuissi-
mosq; secū relinquent p vallē Tridētinā reuertitur, Gv-
fo igitur iunior terra posit⁹ cōstantria animi, districione
dicij, largitate & affabilitate inestimabili omnib. se accep-
tib. prēbuit: militib. Imperatoris, qui eo tempore ciuitatib.
Italie prēerant, quotiescunq; fines suos iniusta oppres-
suadere tentauerant, omnimodis se opposuit; & ob
Imperatoris offensam nonnunquam incurrit: populari
autem fauorem eo magis sibi accumulans omnium ci-
tum in se prouocauit affectum.